

Μάθημα 31ον

ΤΑ ΠΑΘΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

«Ἐγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἣν δὲ γεγραμμένον Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων»

(Ἰωάν. ιθ', 19).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

1. Εἰσαγωγή. «Σήμερον κρεμάται...».
2. «Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων». Ἡ σπουδαιότερα στιγμή τῆς παγκοσμίου ἱστορίας. Ὁ Ἐσταυρωμένος ὡς νικητὴς τοῦ Διαβόλου. «Τὸ Πάσχα ἡμῶν...».
3. Ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου. Ἡ δόξα τοῦ Σταυροῦ. Ὕμνοι τῆς Ἐκκλησίας.
4. Ὁ θρίαμβος τοῦ Ἐσταυρωμένου. Ὁ Ἐσταυρωμένος ἐνίκησε τὸν Σατανᾶν καὶ ὅλα τὰ ὄργανά του (Ἰούδας, Ἰσραηλιτικὸς λαός, ῥωμαϊκὴ ἐξουσία). Αἱ θριαμβευτικαὶ κατακτήσεις τοῦ Ἐσταυρωμένου. Θρίαμβος τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀγάπης.
5. Πρακτικὴ ἐφαρμογή. Ὁ Ἐλευθερωτής. Λόγοι τοῦ Δαμασκηνοῦ. Ὁ Χριστιανὸς νέος εἰς τὰ ἔχνη τοῦ Ἐσταυρωμένου. Ὁ θούριος τῆς νίκης.

1. Εἰσαγωγή.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας θὰ ἀπενίσωμεν μὲ συγκίνησιν τὸν Ἐσταυρωμένον Σωτῆρα καὶ θὰ ἀκούσωμεν τὴν συγκινητικώτατον ὕμνον :

«Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου, ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας.
Στέφανον ἐξ ἀκανθῶν περιτίθεται, ὁ τῶν ἀγγέλων Βασιλεὺς.
Ψευδῆ πορφύραν περιβάλλεται, ὁ περιβάλλων τὴν οὐρανὴν
[ἐν νεφέλαις,

Ῥάπισμα κατεδέξατο, ὁ ἐν Ἰερδάνῃ ἐλευθερώσας τὸν Ἀδάμ.

Ἦλαις προσηλώθη ὁ νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας.

Λύγχη ἐκεντήθη, ὁ υἱὸς τῆς Παρθένου.

Προσκυνούμεν Σου τὰ πάθη, Χριστέ.

Δεῖξον ἡμῖν καὶ τὴν ἐνδοξὴν Σου Ἀνάστασιν».

Οἱ λόγοι τοῦ ὕμνου τούτου δεικνύουν ὅλον τὸ Θεῖον Μεγαλεῖον τοῦ Ἑσταυρωμένου καὶ ὑποδηλοῦν τὴν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ συντελεσθεῖσαν μεγίστην νίκην ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ. Ἀκριβῶς εἰς τὴν νίκην αὐτὴν ἃς φέρωμεν σήμερον εὐλαβῶς τὴν σκέψιν μας.

2. «Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων».

Ἡ σπουδαιότερα στιγμή τῆς παγκοσμίου ἱστορίας εἶναι ἐκείνη ἡ στιγμή, κατὰ τὴν ὁποίαν «ὁ Ἰησοῦς εἶπε, τετέλεσται, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα» (Ἰωάν. ιθ', 30). Ἐκείνην τὴν στιγμήν ἤρχισε νὰ ἐκδηλοῦται περισσότερο ἢ ἐπὶ τῆς γῆς βασιλικὴ κυριαρχία τοῦ Ἰησοῦ. Περὶ τῆς βασιλείας ταύτης τοῦ Ἑσταυρωμένου ἀσυνειδήτως ἔδωκε μαρτυρίαν ὁ Πιλάτος, ὅταν διέταξε νὰ τεθῇ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος εἰς τρεῖς γλώσσας ἡ ἐπιγραφή «Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων» (Ἰωάν. ιθ', 19).

Ὡς ἐτονίσσαμεν καὶ εἰς τὰ μαθήματα τοῦ παρελθόντος ἔτους¹, ἡ ῥωμανικὴ παράστασις τοῦ Ἑσταυρωμένου μὲ τὸ στέμμα τῆς νίκης δὲν εἶναι μεσαιωνικὸν δημιούργημα, ἀλλὰ μόνον ἡ καλλιτεχνικὴ διαμόρφωσις μιᾶς παλαιοχριστιανικῆς πεποιθήσεως. Αἱ νεώτεραι ἔρευναι τῆς ἱστορίας τῶν δογμάτων ἔδειξαν, ὅτι εἰς τὸ κέντρον τῆς παλαιοχριστιανικῆς σωτηριολογίας εὕρισκετο ἡ ἀντίληψις, ὅτι ὁ Ἑσταυρωμένος διὰ τοῦ θανάτου Του ἐγένετο ὁ νικητὴς τοῦ Διαβόλου.

Βεβαίως πρὸς στιγμήν ἐφάνη ὁ Ἑσταυρωμένος ὡς ἡττημένος, θανατωθεὶς ὡς κοινὸς ἐγκληματίας. Ἐμυκτηρίσθη καὶ ἐνεπαίχθη. «Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινουῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες· οὐά, ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν! Σῶσον σεαυτὸν καὶ κατὰ βία ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον· ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι» (Μάρκ. ιε', 29 - 34). Εἶναι λοιπὸν εὐεξήγητον, ὅτι ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου ἀπέβη «Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἑλλήσι δὲ μυστήριον» (Α' Κορ. α', 23). Παρὰ ταῦτα ὁ Ἑσταυρωμένος

1. ΑΑ, σελ. 11511.

ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ καὶ διὰ τοῦ Σταυροῦ κατήγαγε τὴν μεγίστην νίκην ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ. Ἐνίκησε τὰς δυνάμεις τοῦ κακοῦ καὶ ἐξεμηδένισε τὴν ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων κυριαρχίαν τοῦ Σατανᾶ. Ὡραία σχετικῶς εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀπ. Παύλου χρησιμοποιομένη εἰκὼν: Ὁ Κύριος, λέγει, διὰ τοῦ Σταυροῦ Του «μᾶς ἐχάρισεν ὅλα τὰ παραπτώματα. Καὶ ἔσβυσεν ὁλοτελῶς τὸ εἰς βάρος μας χρεωστικὸν γραμματίον... Αὐτὸ ὁ Κύριος τὸ ἐσήκωσεν ἀπὸ τὸ μέσον καὶ τὸ ἐκάρφωσεν εἰς τὸν σταυρόν, ὅπου μὲ τὸ αἷμα Του τὸ ἔσβυσεν. Ἐκεῖ εἰς τὸν Σταυρόν ἐγδυσεν τὰς πονηρὰς ἀρχὰς καὶ ἐξουσίας καὶ τὰς διεπόμπευσεν καὶ κατεντρόπιασεν αὐτὰς φανερά ἐμπρὸς εἰς ὅλον τὸν πνευματικὸν κόσμον καὶ ἔσυρε τοὺς δαίμονας νικημένους ἐν θριαμβευτικῇ πομπῇ. Καὶ ἐπέτυχεν τοῦτο δι' αὐτοῦ, ἦτοι τοῦ Σταυροῦ, ὁ ὁποῖος ἐγίνε διὰ τὸν Χριστὸν θριαμβευτικὸν ἄρμα νικητοῦ» (Κολ. β', 13 - 15)¹. Διὰ τοῦ Σταυροῦ ὁ Ἰησοῦς εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἰωνίαν δόξαν Του. Διὰ τοῦ Σταυροῦ κατέστη ὁ Κύριος καὶ ἡ Κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας Του, «ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος» (Πράξ. κ', 28). Διὰ τοῦ Σταυροῦ ὁ Κύριος ἐστερέωσε βασιλείαν ἀσυγκρίτως μεγαλειωδεστέραν καὶ λαμπροτέραν τῆς τοῦ Καίσαρος. Ἡ παλαιὰ Ἰσραηλιτικὴ ἐορτὴ τοῦ Πάσχα, ἥτις ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἐξόδου τοῦ Ἰσραὴλ ἐκ τῆς Αἰγύπτου, ἀπέκτησε διὰ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Κυρίου ὅλως νέον νόημα καὶ περιεχόμενον. «Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστὸς» (Α' Κορ. ε', 7). Ἡ σταυρικὴ θυσία τοῦ Χριστοῦ σημαίνει τὴν λύτρωσιν τοῦ ἀνθρώπου γένους, τὸν θρίαμβον τῆς ζωῆς ἐναντίον τοῦ θανάτου, τὴν ἐναρξιν τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, τὴν εἴσοδον εἰς τὴν δόξαν τοῦ οὐρανοῦ².

3. Ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου.

Ὁ Σταυρὸς ἦτο βδελυρόν, ἀποτρόπαιον καὶ ἀτιμωτικώτατον θανατηφόρον ὄργανον, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον οἱ χεῖριστοι μόνον τῶν

1. Π. Τρεμπέλ, Ἡ Κ. Δ. μετὰ συντόμου ἐρμηνείας. Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ ἡ Ἀποκάλυψις, Ἀθήναι 1955, σελ. 283.

2. Friedrich Heiler, *Mysterium Caritatis*, München 1949, σελ. 166 - 167.

κακούργων ἀνηρτῶντο. Διὰ τῆς θυσίας ὅμως τοῦ Χριστοῦ «ἀνυψώθη σελαγίζων ὁ Σταυρὸς ὑπεράνω μετρημένων θόλων. Ἐκόσμησε θρόνους αὐτοκρατόρων καὶ μαργαριτοκόλλητα στέμματα. Ἐλαμψεν ὡς παράσημον ἀρετῆς καὶ ἀνδρείας εἰς τὰ στήθη. Προηγέθη ὡς σημαία ἐλπιδοφόρος ἐπὶ κεφαλῇς νικηφόρων ἐκπολιτιστικῶν στρατιῶν. Ἐστόλισε τὸν λαιμὸν παρθένων καὶ ξανθοκόμων νηπίων. Ἐσημειώθη ὡς σημεῖον σελασφόρον ἐπὶ τοῦ μετώπου τῶν πιστευόντων. Ἀνεγνωρίσθη ὡς διεθνὲς σῆμα παγκοσμίως εὐεργετικῶν σωματείων. Ἐπεσκίασε παρήγορος τὸν τελευταῖον ὕπνον τῶν νεκρῶν εἰς τὰς σιγηλὰς νεκροπόλεις των. Ὁρθώθη ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς γῆς ὡς πυρίμορφον Εὐαγγέλιον διδάσκον πᾶσαν τάξιν καὶ πᾶσαν ἠθικὴν κατάστασιν»¹. Εἶναι θαυμάσιοι οἱ ὕμνοι τῆς Ἐκκλησίας μας πρὸς τὸν Τίμιον Σταυρόν, ὅστις εἶναι «ὁ φύλαξ πάσης τῆς οἰκουμένης», «ἡ ὠραιότης τῆς Ἐκκλησίας», «βασιλέων τὸ κραταίωμα», «πιστῶν τὸ στήριγμα», «ἀγγέλων ἡ δόξα» καὶ «τῶν δαιμόνων τὸ τραῦμα»². «Χαίροις ὁ Ζωηφόρος Σταυρός, τῆς εὐσεβείας τὸ ἀήττητον τρόπαιον, ἡ θύρα τοῦ Παραδείσου, ὁ τῶν πιστῶν στηριγμός, τὸ τῆς Ἐκκλησίας περιτείχισμα· δι' οὗ ἐξηφάνισται ἡ φθορὰ καὶ κατήρηται, καὶ κατεπόθη τοῦ θανάτου ἡ δύναμις, καὶ ὑψώθημεν, ἀπὸ γῆς πρὸς οὐράνια. Ὅπλον ἀκαταμάχητον, δαιμόνων ἀντίπαλε, δόξα Μαρτύρων, Ὁσίων, ὡς ἀληθῶς ἐγκαλλώπισμα, λιμὴν σωτηρίας, ὁ δωρούμενος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος»³.

4. Ὁ θρίαμβος τοῦ Ἐσταυρωμένου.

Ἐκ τούτων γίνεται φανερά ἡ διὰ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ ἐπελθοῦσα μεταβολή. Ὁ Σταυρὸς ἐγένετο τὸ σημεῖον τῆς νίκης. Ὁ Ἐσταυρωμένος ἐγένετο ὁ θριαμβευτής. Δὲν ἐνίκησε μόνον τὸν Σατανᾶν, ὡς εἵπομεν, ἀλλὰ καὶ πάντας, ὅσοι ἐγένοντο

1. Κωνσταντίνου Καλλινίκου, 52 ὁμιλίες, ἐν Ἀθήναις 1927, σελ. 143.

2. Μηναῖον τοῦ Σεπτεμβρίου, ἔκδοσις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἐν Ἀθήναις 1959, σελ. 101.

3. Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 97.

ὄργανα αὐτοῦ καὶ ὠδήγησαν εἰς τὸν φρικτὸν θάνατον τὸν "Ἁγίον καὶ Δίκαιον. Ποῖοι εἶναι οὗτοι; Εἶναι τὸ Συνέδριον ἐν Ἱεροσολύμοις, τὸ ὁποῖον ἀπεφάσισε τὸν θάνατον τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν προέτεινεν εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ ῥωμαίου καίσαρος· εἶναι ὁ Ἰούδας, ὅστις διὰ τῆς προδοσίας του διηυκόλυνε τὴν νυκτερινὴν σύλληψιν τοῦ Ἰησοῦ· εἶναι ὁ ἰουδαϊκὸς λαός, ὅστις ἐκραύγαζεν ἐνώπιον τοῦ ῥωμαίου ἡγεμόνος «σταύρωσον αὐτόν»· εἶναι τέλος ἡ ῥωμαϊκὴ ἀρχή, ἣτις ἐπεκύρωσε καὶ ἐπέτρεψε τὴν θανατικὴν καταδίκην τοῦ Χριστοῦ. Οὕτως ὁ Κύριος ὑπέστη τὴν ἐπίθεσιν τῶν συνασπισθέντων ὀργάνων τοῦ Διαβόλου. Καὶ ἀπέθανεν ἐν μέσῳ φρικτῶν σωματικῶν καὶ ψυχικῶν πόνων, ὅλως ἐγκαταλελειμμένος. Πρὸς στιγμὴν ἐφάνη ὅτι ἐγκατελείφθη καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Οὐρανίου Του Πατρός.

Καὶ ὅμως ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχεν ἐγκαταλειφθῇ. Ἀπέθανε, διὰ νὰ νικήσῃ καὶ διὰ νὰ ἀναστῇ ὡς «κύριος κυρίων» καὶ «βασιλεὺς βασιλέων» (Ἀποκ. ιζ', 14· ιθ', 16). "Οἱ οἱ ἐχθροὶ Του κατησχύνθησαν. Ἐν πρώτοις ὁ Ἰούδας εἶπεν: «Ἡμαρτον παραδοὺς αἷμα ἁθῶν» καὶ «ρίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ ἀνεχώρησε, καὶ ἀπελθὼν ἀπήγγξατο» (Ματθ. κζ', 5). Καὶ διὰ τὸν ἰουδαϊκὸν λαὸν ὀλίγας δεκαετίας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ ἐξέσπασεν ἡ φοβερὰ κρίσις: Οἱ Ἰουδαῖοι ἐσφάζοντο ἀνηλεῶς ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων λεγεωναρίων, ἡ μεγαλυτέρα δὲ καταστροφή ἐγένετο εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἡ ὀλοκληρωτικὴ καταστροφή αὐτῆς καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ναοῦ δὲν ἔχει ὁμοίον τῆς ἐν τῇ Ἱστορίᾳ. Δὲν ἔμεινε λίθος ἐπὶ λίθον. Ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη, λέγει τὸ Ταλμούδ, τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐκαλλιέργουν τὰς ἀμπέλους των ἀμὲ μόνον λίπασμα τὸ αἷμα τοῦ Ἰσραήλ¹. Ἐπίσης καὶ ἡ ῥωμαϊκὴ αὐτοκρατορία, ἣτις συνήργησεν εἰς τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ, διελύθη ὡς εἰδωλολατρικὴ αὐτοκρατορία καὶ παρεχώρησε τὴν θέσιν τῆς εἰς τὴν χριστιανικὴν βυζαντινὴν αὐτοκρατορίαν.

Ὁ Χριστὸς κατέβαλεν ὅλους τοὺς ἐσωτερικοὺς καὶ ἐξωτερικοὺς ἐχθροὺς Του, τοὺς διώκτας τῶν ὁπαδῶν Του, τὰς ἐθνικὰς φιλοσοφίας καὶ θρησκείας. Ἀντιμετώπισε νικηφόρως τὰ ἱκριώ-

1. ΑΑ, σελ. 247 - 248.

ματα τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, τὰ ποικίλα βασανιστήρια καὶ τὰς λογχοφόρους στρατιάς τῶν ῥωμαίων αὐτοκρατόρων, τὴν σαρκαστικὴν γραφίδα τῶν φιλοσόφων, τὴν ὀργιώδη ζωὴν πάντων τῶν ἔθνων. Ὁ σπόρος τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἑσταυρωμένου, ὡς ὁ κόκκος τοῦ σινάπεως τῆς παραβολῆς, ἡῤῥήθη εἰς δένδρον μέγα καὶ εὐσκιόφυλλον, ὑπὸ τοὺς κλάδους τοῦ ὁποίου κατεσκήνωσαν πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ Τερτυλλιανὸς λέγει θριαμβευτικῶς ἐν τῷ «Ἀπολογητικῷ» αὐτοῦ, ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς εἰδωολάτραις : «Χθесиноὶ εἴμεθα καὶ ἤδη ἐπληρώσαμεν (ἐγεμίσαμεν) τὴν οἰκουμένην καὶ ὅλα τὰ ἰδικά σας, ἦτοι τὰς πόλεις, τὰς νήσους, τὰς ἀκροπόλεις (φρούρια), τὰς αὐτονόμους πόλεις, τοὺς τόπους συνελεύσεως, αὐτὰ τὰ στρατόπεδα, τὰς φυλάς, τὰς (ἐν ταῖς φυλαῖς) τάξεις, τὸ παλάτιον, τὴν σύγκλητον, τὴν ἀγορὰν· μόνον τοὺς (εἰδωολατρικοὺς) ναοὺς κατελίπομεν (ἀφήκαμεν) εἰς σᾶς».

Τὸ αἶμα τοῦ Ἑσταυρωμένου καὶ τῶν μαρτύρων ὁπαδῶν Του μετεβλήθη εἰς τὸ δραστικὸν ἐκεῖνο λίπασμα, ὅπερ παρέσχε μεγαλύτεραν ζωτικότητα καὶ καρποφορίαν εἰς τὸ χριστιανικὸν δένδρον. Ὁ Ἑσταυρωμένος διὰ τῶν αἰώνων συνεχίζει τὰς γονίμους κατακτήσεις Του, ἐμπνέων καὶ ἀποστέλλων πανταχοῦ εὐαγγελιστὰς καὶ ἱεραποστόλους. Κηρύττουν ὁ Γρηγόριος καὶ Ναρσῆς εἰς τὴν Ἀρμενίαν, ὁ Φρουμέντιος εἰς τὴν Γεωργίαν, ὁ Κοσμάς ὁ Ἰνδικοπλεύστης εἰς τὰς Ἰνδίας, ὁ Στυλῖτης εἰς τὴν Ἀραβίαν, ὁ Οὐέλφας εἰς τοὺς Γότθους, ὁ Αὐγουστῖνος καὶ ὁ Θεόδωρος εἰς τοὺς Ἀγγλοσάξωνας, ὁ Βονιφάτιος εἰς τοὺς Γερμανοὺς, ὁ Κύριλλος καὶ ὁ Μεθόδιος εἰς τοὺς Σλαῦους. Πανταχοῦ κυματίζει ἡ ἔνδοξος σημαία τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀνυψοῦται ὁ Σταυρός, ὡς τροπαιοφόρον λάβαρον πολιτισμοῦ καὶ ἐξημερώσεως. Καὶ σήμερον χιλιάδες ἱεραποστόλων ἐγκαταλείπουν τὰς ὠραίας ἀκτὰς τῆς Μεσογείου θαλάσσης καὶ τὰς ἀνέσεις τῶν εὐρωπαϊκῶν ἢ ἀμερικανικῶν μεγαλοπόλεων καὶ σπεύδουν εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀσίας ἢ εἰς τὰς τροπικὰς χώρας, ἵνα κομίσουν τὸ μήνυμα τῆς ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἐπιτευχθείσης σωτηρίας.

Καὶ ἡ κατάκτησις αὕτη τοῦ κόσμου ὑπὸ τοῦ Ἑσταυρωμένου γίνεται οὐχὶ διὰ τῆς βίας καὶ τῆς δυνάμεως τῶν ὅπλων, ἀλλὰ

πνευματικῶς. «Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου» (Ἰωάν. ιη', 36), διεκήρυξεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου. Τὰ ὄπλα, διὰ τῶν ὁποίων ἐνίκησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶναι ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ἀγάπη. «Ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι, — διεκήρυξε πάλιν ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου —, καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ» (Ἰωάν. ιη', 37). Καὶ ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ ὁ Κύριος προσηυχήθη εἰς τὸν Οὐράνιον Πατέρα Του ὑπὲρ πάντων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι συνετέλεσαν εἰς τὴν σταύρωσίν Του καὶ ἐβασάνιζον καὶ ἐμυκτήριζον Αὐτόν: «Πάτερ ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασιν, τί ποιοῦσιν» (Λουκ. κγ', 34). Εἰς τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ ἐθριάμβευσαν ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ μέχρις αὐτοθυσίας καὶ σκληροῦ θανάτου ἐξιχνουμένη ἀγάπη. Ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ἀγάπη εἶναι τὸ περιεχόμενον τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ, τοῦ χαρμοσύνου μηνύματός Του πρὸς τὸν κόσμον, ὅστις πιέζεται καὶ βασανίζεται ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας. Ἀλήθεια καὶ ἀγάπη εἶναι ἐπίσης τὸ περιεχόμενον τῆς ζωῆς ὅλων τῶν ἀληθῶν Χριστιανῶν. Ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ἀγάπη εἶναι αἱ ζωτικαὶ δυνάμεις τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ. Διὰ τῆς σταυρικῆς Του θυσίας ὁ Σωτὴρ ἐνίκησε τὸν Διάβολον καὶ κατήγαγε τὸν μεγαλύτερον θρίαμβον ὅλων τῶν αἰώνων.

5. Πρακτικὴ ἐφαρμογή.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας θὰ προσκυνήσωμεν ἄλλην μίαν φορὰν τὸν Ἑσταυρωμένον. Ἄρά γε εἵμεθα καὶ ἡμεῖς μαζί Του νικηταὶ εἰς τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους καὶ τοῦ κακοῦ ἢ μήπως στενάζομεν ὑπὸ τὸ πέλμα τοῦ κακοῦ καὶ τῆς ἁμαρτίας; Ἄς κατανοήσωμεν, ὅτι Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἐλευθερωτής.

Οἷοσδήποτε γνήσιος Χριστιανός, ποῦ εἶναι συνδεδεμένος μετὰ τὸν Ἑσταυρωμένον καὶ ἀγωνίζεται ἐναντίον τῆς ἁμαρτίας, δύναται ἐκ πείρας νὰ διακηρύξῃ τὰ ἐξῆς μετὰ τοῦ Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ: «Ὁ Σταυρός, ἡ θυσία δηλαδὴ τοῦ Κυρίου, εἶναι ἀσπίς καὶ πανίσχυρον ὄπλον καὶ σημεῖον νίκης ἐναντίον τοῦ δαίμονος·

εἶναι ἡ ἀνάστασις διὰ τοὺς νεκροὺς πνευματικῶς, στήριγμα δι' ἐκείνους ποὺ ἴστανται ὀρθιοὶ εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν, ὑποστήριγμα διὰ τοὺς ἀσθενεῖς... ὁδηγὸς δι' ἐκείνους, ποὺ μόλις ἐπιστρέφουν εἰς τὴν χριστιανικὴν ζωὴν, ἐχέγγυον ἐπιτυχίας δι' ὅσους προοδεύουν εἰς τὴν ἀρετὴν, σημεῖον σωτηρίας διὰ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, παντοδύναμος προστάτης ἐναντίον ὅλων τῶν κακῶν, ἡ πηγὴ παντὸς ἀγαθοῦ, τὸ δένδρον τῆς αἰωνίου ζωῆς». Καὶ ὁ Χριστιανὸς νέος εἶναι ὑπερήφανος, ἀκολουθῶν εἰς τὰ ἴχνη τοῦ Ἑσταυρωμένου, ἀφοῦ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου διὰ τῶν αἰώνων κύπτουν εὐλαβῶς τὸν αὐχένα βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες, σοφοὶ καὶ ἐπιστήμονες. Καὶ ὅλα τὰ ἐκλεκτότερα πνεύματα τῆς ἀνθρωπότητος αἰσθάνονται ἀκατανίκητον ἔλξιν ἀπὸ τὸ αἰώνιον μεγαλεῖον τοῦ Ἑσταυρωμένου¹. Ὁ Χριστιανὸς νέος, ποὺ διὰ τῆς ζωῆς του νικᾷ τὸν Διάβολον καὶ τὴν ἁμαρτίαν, ὡς θούριον τῆς νίκης καὶ παιᾶνα θριάμβου θὰ ψάλλῃ τὴν Μ. Παρασκευὴν εἰς τὴν Ἀκολουθίαν τῶν ὥρων : «Σταυρωθέντος σου Χριστέ, ἀνῆρέθη ἡ τυραννίς, ἐπατήθη ἡ δύναμις τοῦ ἐχθροῦ· οὔτε γὰρ Ἄγγελος, οὐκ ἄνθρωπος, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Κύριος, ἔσωσας ἡμᾶς· δόξα σοι»².

Μορφή διδασκαλίας.

Πρὸς δημιουργίαν κατανύξεώς θὰ ἐπικρατῇ ὁ ἀκροαματικὸς χαρακτήρ.

Ἐποπτικὰ μέσα.

Ἐν τῷ Ἑνοριακῷ Κέντρῳ Νεότητος ὅλαι αἱ μορφαὶ τῆς Τέχνης θὰ ἠδύναντο νὰ ἐξάρουν τὸ περιεχόμενον τοῦ μαθήματος.

1. ΘΚ, σελ. 241 - 242.

2. Τριφίδιον, ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας, σελ. 401.